

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Félelős szerkesztő:
dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Féléves rendszer az iskolában.

Zombor, 1903. július 9.

Wlassics Gyula kultuszminiszter a középiskolák főigazgatóihoz és a budapesti mintagimnázium igazgatóságához rendeletet intézett, melylyel eltörli a karácsonyi és husvétii bizonyítványosztást és elrendeli, hogy az iskolaév folyamán ezentul csak egyszer, január utolsó napján osszanak iskolai értesítőt. Azt mondja a miniszter, úgy látja, a szülőknek általános kívánsága, hogy a nagy ünnepeket megelőző és azokat sokszor megrontó bizonyítványosztást megszüntessék. De a tanári körök kívánsága is ez, amennyiben a tanár-egyesület ez évi fölterjesztésében egyhangulag kérte a minisztert ennek az intézkedésnek megtételére. A miniszter szerint az ügy érdeke is kívánja, hogy az iskola oktató munkáját ne szakítsa félbe annyiszor a bírói ítélő munka, ami eddigelé annál gyarlóbb volt, mert túlnépes osztályokban nem is volt ideje a tanárnak évenként háromszor itélni. A miniszter intenciója szerint a tanár először is oktasson; e mellett csak mellesleg figyelje meg a diákokat és semmi-

esetre ne éreztesse a gyermekkel az ítéletmondás szívszorogató pillanatait. Még félévi bizonyítványosztás előtt sincs tehát helye semmi rigorózumnak. Ez a félévi értesítő-osztás tisztán alaki munkája az iskolának. Ezzel a gyermek valószínűs lidércnyomástól szabadul meg és lelke szabadabban foglalkozhatik az iskolai szellemi munkával. A rendelet érdemleges részét a következőkben adjuk:

A köznevelés helyes irányításának érdeke nemcsak azt kívánja meg a közoktatási kormánytól, hogy az intézmények kívánatos állandóságára őrkdjék, hanem azt is, hogy nagyobb időközökben vegye vizsgálat alá az intézményeket és főnnálló szabályokat abból a szempontból, vajjon nem kell-e a szabályokat másokkal helyettesítenie, vagy a tapasztalatok utmutatásai szerint módosítani, vagy általában a változott viszonyokkal összhangzásba hozni. Ebből az elvi álláspontjából revideálta a miniszter a középiskolai tantervet és ugyanebből a szempontból látja elérkezettnek az időt arra, hogy a tizenkét év óta érvényben levő középiskolai Rendtartást átvizsgálta, ami végből az országos

közoktatási tanácsot már utasította is a miniszter a tanulmányok és javaslatok megtételére. Addig is, míg ez a nagyobb keretben mozgó revízió megtörténhet, a tanulmányi rendnek ezt az egy intézkedését, mely az iskolai évek időszakokra való fölosztását szabályozza, már most módosítani kívánja, találkozóva e részben a szakköröknek majdnem egyhangú véleményével, nemkülönben a szülőknek a nyilvánosság útján is többbizben kifejezett óhajaival.

Nem tekintve azt az etikai mozzanatot, hogy a karácsonyi és esetleg husvétii szünetet megelőző időpont a tanulmányi eredmény elbírálására nem látszik alkalmasnak, az időszaki osztályozás jelenlegi rendjének megváltoztatására irányuló didaktikai okok között főleg kettőt lát a miniszter figyelemre méltónak. Egyik abban az elvi következményben jut kifejezésre, hogy a tanítás folytonosságát ritkán szakítsa félbe oly ténykedés, mely sem a tanulmányi eredményt nem biztosíthatja, sem a tanítás belső értékét nem fokozhatja. A másik ok abban a tapasztalati tényben találja erejét, hogy nagyobb

A BÁCSCA tárcája.

Elhervadtál...

Elhervadtál szép jázmin virágom!
Elmúltál, mint a sok édes álom,
Mely szebb világba vitte lelkemet
S mely fakadt, hogy szertehulljon legott,
Mint a szellők játéka: halvány leveled.

Elhervadtál szép jázmin-virágom!
De nem úgy, nem mint az édes álom,
Mely ha szertefoszlott, eltűnt tova
— Hiába köny! Hiába panaszzó! —
Nem ébreszt életre új kikelet soha.

Új tavasz lesz, újra nyíl virágod.
Nyílásod lesve, újra itt állok.
— Nézem mint tárod egyenként szirmodat,
Miként élsz — majd enyész el nyomtalan,
Mint sok érző szív, — nemes gondolat.

Molnárné Radich Jolán.

Fráter Petrus.*)

Irta: Tárr Antal.

I.

Kis diákkoromban magam is egy klastrom lakója voltam. Ott tanultam diákuul imádkozni

*) Megjelent az „Ország Világ” 1903. évi 2-ik számában.

és magyarul hunentkodni. Imádkozni a barátoktól, hunentkodni a sok vásott kukta-diáktól.

Volt a barátok közt: horvát, német, cseh, tót, de magyart nem lehetett köztük találni. Magyar ember nem igen adja a fejét a szerinte ilyen „koldus hivatalra”. Hanem a kukta-diákok már mind magyar gyerekek voltak. — A barátok nem tanultak meg a diákoktól magyarul, hogy mért nem, az az ő dolguk volt; a diákok meg nem tanultak meg a barátoktól se horvátul, se németül, se csehül, se tótul, mert azt tartották, hogy: „sok bába közt elvész a gyerek”.

Hanem volt egy magyar ember is ebben a klastromban, csak hogy az nem volt páter, hanem csak: „fráter”.

Ennek a fekete csuhás fráternek a történetét akarom elmondani.

*

Valahol Baranyában látott napvilágot. A bölesője nem volt bársonnyal kitömve, arannyal kiverve. Ott nőtt föl a baranyai baltások közt. Iskolába nem járták, olvasni sem tanították. A sűrű erdőkkel borított hegyek és a zöld pázsittal bevont völgyek adtak neki tanyát és lakhelyet. Itt őrizte a szürke barátok nyáját.

Hogy beszélni el ne feledjen, kiterelte mindennap estenden a nyáját a határszéli keresztfához és az alatt hosszan elnélázva, áhitatosan imádkozott.

Hangosan dicsérte az urat, aki oly szép-

nek, fenségesnek alkotta meg a világ koronáját: a néma természetet. Áhitatosságában csak néha-néha zavarta meg az ég muzsikája: a földet megreszkedtető menydörgés. Ilyenkor eltöltötte a keblét az Isteni félelem, szíve hangosan dobogott, arcát pedig elöntötte az a halavány pir, amely az ártatlanság jelképe.

Igy multak el az évek és így jutott a legénykorba.

Egy alkalommal megint kiterelte a nyáját a keresztfa közelébe, maga pedig gyors léptekkel haladt a keresztfához. De mikor odaért, gyökeret vert a lába a bámulattól... Egy Madonna arcú leányzót pillantott meg, összekulesolt kezekkel a keresztfa lábánál, mélyen elmerülve a nagy ájtatosságba. A leány a nagy ájtatoskodásban észre sem vette, hogy valaki közeledik feléje.

Ilyent a pásztor még nem látott életében. Egy ideig habozott, hogy odalépjen-e hozzá, vagy visszaforduljon az erdőbe.

Odalépett.

A leány megriadva felugrott, felkapta a mellette fekvő kis batyuját és mintha szárnyai lettek volna, oly hirtelen eltűnt az idegen szemei elől.

Mire a pásztor a nagy ámulatából magához tért, már hült helye volt a Madonna arcú leánykának.

Visszaballagott a sötét erdőbe, melynek

népességű intézetekben, illetőleg osztályokban (ez a fővárosi viszonyokra vonatkozik) a heti két-három órás tantárgyak tanárai egy-egy évharmadnak aránylag rövid tartama alatt a legközvetlenebb eljárásokkal sem szerezhetnek mindenkor oly alapos tudomást növendékeik haladásáról, a minő az egyévenként való elbíráláshoz mulhatatlanul megkívánatnék.

Méltányolva ezeket az okokat, elrendeli a miniszter, hogy a tanulók a tanév alatt tanusított szorgalmuk és előmenetelük feltüntetéséről ezentúl évenként nem kétszer, hanem egyszer és pedig január 31-én kapjanak időszaki értesítőt, mely a január utolsó napjaiban tartandó tanári értekezlet megállapodását tartalmazza.

Külön hangoztatja azonban a miniszter, hogy ezzel az intézkedéssel az iskolaévnél két félévre való osztását kizárólag alaki jelentőségűnek tekinti s hogy ezzel korántsem állítja vissza az évtizedekkel ezelőtti divatos rendszert, melynek értelmében a két félév élesen elkülönült egymástól s az első félév végén külön összefoglaló ismételéseket és szigorú vizsgálatokat tartottak. A most elrendelt intézkedés nem jelent nyugvópontot a tanulmányok menetében, nem jelenti az iskolaévre kiszabott anyagnak két önálló részre való osztását s nem kíván alkalmat adni külön félévi ismételésre vagy összefoglalásra. E tekintetben tehát az osztályozásnak eddigi elvi alapja, ugyancsak az ismételések és összefoglalásnak jelenlegi rendje (mely szerint minden didaktikai nagyobb egység befejezése után összefoglaló ismétlés legyen), érintetlenül marad.

Hangoztatja még a miniszter, hogy

ezzel a módosítással nem kívánja kevesbiteni a szülői ház és az iskola összhangzó működése szempontjából fölötté fontos ellenőrző értesítését, melyeknek célja a szülőket az esetben tájékoztatni, ha tanulmányi vagy fegyelmi szempontból szükséges. Ezért a miniszter elrendeli, hogy évenként négyszer kapjon a rossz diák családja értesítést az iskolától.

Az új kormány törvényhatóságainkhoz.

— Khuen-Hederváry gróf leirata. —

Magyarország új miniszterelnöke leiratott intézett Bács-Bodrog vármegye és Zombor sz. kir. város törvényhatóságához, melyben értesíti a közönséget, hogy a király legfelsőbb elhatározása őt helyezte a miniszterelnöki székbe, megbízván a belügyminiszter állandó s a felség személye körüli miniszterium ideiglenes vezetésével. Ebben tudatja, hogy a honvédelmi és a horvát tárcanélküli miniszterség kivételével valamennyi resszort vezetésével az eddigi minisztereket bizta meg a felség.

A leirat szóról-szóra így hangzik:

Magyar királyi miniszterelnök.

2787/I.—M. E.

Bács-Bodrog vármegye és Zombor sz. kir. város T. közönségének

Zomborban.

Ő cs. és ap. kir. Felsége Széll Kálmán val. belső titkos tanácsos urnak és hivatali elődömnök miniszterelnöki állásáról való lemondása következtében folyó évi június hó 27-én kelt legfelsőbb kéziratával engem horvát-szlavon dalmátországi báni állásomtól való felmentésem mellett magyar miniszterelnökévé legkegyelmesebben kinevezni s előterjesztésem folytán e hó 27-én kelt legfelsőbb elhatározásával Lukács László urat pénzügyi, Darányi Ignác urat fölmívelésügyi, Wlassics Gyula urat vallás-és közoktatásügyi, Plósz Sándor urat igazságügyi, Láng Lajos urat kereskedelemügyi miniszterévé legkegyelmesebben újlag kinevezni, illetőleg ezen eddig is viselt

állásaikban megerősíteni, továbbá Koloss-váry Dezső cs. és kir. vezérőrnagy urat honvédelmi és Tomasich Miklós országgyűlési képviselő urat horvát-szlavon-dalmátországi tárcanélküli miniszterévé legkegyelmesebben kinevezni, engem pedig egyidejűleg a belügyminiszterium vezetésével, valamint a legmagasabb személye körüli miniszterium ideiglenes vezetésével legkegyelmesebben megbízni méltóztatott.

Midőn erről a törvényhatóságot új állásom elfoglalása alkalmával ezennel értesítem, egyszersmind azon várakozásomnak adok kifejezést, hogy úgy engem, mint miniszterhátsáimat legkegyelmesebben Urunk Ő Felsége bizalma által elénk tűzött feladataink megoldásában, törvényes hatásköréhez képest hazafias buzgalommal és erélylyel támogatni fog.

Motoros vasut Zombor és Apatin között.

Szeberényi Tibor apatini földink, aki tehetséges fiatal mérnök, a napokban egy csinos broszúrát küldött be lapunknak, melyben az apatin—zombor közötti motorvasut felállítását tervezi és mély szakértelemmel fejti ki azon módozatokat, amelyekkel olcsón és célszerűen válik kivihetővé a régóta vajudó „összeköttetés“ kérdése. A fűzet Latinovits Pál főispánnak van ajánlva és belőle a következő adatokat találjuk a többi érdemes adat közül, mint legérdemesebbeket kiemelendőknek: A fűzet egy érdekes és szép előszóval kezdődik, melyben a tervező fiatal mérnök alapos érvekkel bizonyítja azt, mennyire fontos a rég óhajtott vasuti összeköttetés városunk és a nagyforgalmu dunai község között. Mint alapból, az „Alföldi Első Gazdasági Vasut Részvénytársaság“ kovácsbáza—csabai vonalán alkalmazott motoros pályából indul ki és egész fejtegetéseiben keresztül szép nyelvezettel, alapos tudással bizonyítja be, mily előnyösen vált be az ottani motoros közlekedés. E pontnál a többi között így ír a meggyőződés, a személyes tapasztalat hangján.

„Legutóbb néhányan erélyesen ragadták meg a kezdeményezést és megalakult egy vasuti bizottság, mely a felmerült kérdéseket

lombkoronáit megaranyozta a leáldozó nap, bucsucsökjárt hintvén az álmatag természetre.

A pásztor meghuzta magát a fagalyakból összetakolt kunyhójában, de álom nem szállt a szeméire. Az a Madonna-kép lebegett folyton a szeméi előtt, halvány piros arcával, kibontott selyem fűrtelével...

Ettől a pillanattól kezdve érezte, hogy valami háborog a bal oldalán. Érezte a szive zakatolását, mely részt kért magának a szerelemből. Érezte, hogy ő is ember, olyan mint a többi.

Egy rügyező tavaszi napon aztán beteretle a nyáját a szürke barátok klastromába és felmondta a szolgálatot.

*

Sokáig kóborolt a nagyvilágban. Bejárta Tolnát—Baranyát, de azt, akit keresett, sehol sem találta meg. A Madonna arcu leányka már rég másnak a karjaiban szötte a családi boldogság aranyszálait. Hanem a szerelmes legény csak tovább is kereste azt a hajnalszín arcot, azt a napfényiszöke haját, mely maga a szépség volt.

Bokor megtépte, kavics fölvérezte, de ő túrt, szenvedett; éhség meggyötörte, szomjuság megkínította, de ő fel sem vette; meleg nem csigázta el, hideg nem zsibbasztotta el a tagjait; eső, vagy hó, ború, vagy derű, nem gátolta nehéz utjában.

Igy kóborolt faluról-falura és városról-városra.

Egy gyönyörű júniusi reggelen táradtan ért a Dunához. A szöke habok ott loesogtak a lábainál. A nap ragyogó sugarai gyémántszemeket szórtak a víz tükrére, melybe az erdő lombkoronái kacérkodva tekintettek le a magasból. Az ezüstpikkelyű halak föl-fölbukkantak a vén Duna hátára, a lég madarai zsi bongva ezer és ezerfelé szelték át a meleg levegőt, az erdő balsamos illatát pedig a lanyha szellő kisodorta a víz partjára.

Fenséges volt a természet nyári ruhájában.

Amint itt bámulva állott, egyszerre csak harangszó zúgása ütötte meg a füleit.... Hallgatózott....

A harangok éreszava a Duna balpartjáról hivogatólág szólott hozzá.

Ünnep van odaát, gondolta magában, azért zúgnak a harangok. Gyűjtik az ájtatos hívőket a szentmisére.

Igen ünnep volt, Péter Pál napja, a bajai barátok bucsu ünnepe. Ezen a napon pedig ott mindenki szívesen látott vendég volt. A klastromban szegény és gazdag, koldus és király egyaránt megtalálhatta ezen a napon a maga falatját.

A kóbor pásztor istenfélő tiszta lelke nem állhatott ellent a harangok hívásának.

Jó távol a fővényes parton valami halász-kunyhó görnyedezett. Odaparkodott hát.

Az öreg halász egy jó szóért átesónakázott vele a balpartra. Nagyon lassan evickélt a kicsiny jármű a víz hátán, volt ideje hát az öreg halásznak meghallgatni a szerelmes pásztor panaszeit.

Meghallgatta szelid türelemmel, bár a nap heve erősen tűzött a fejükre.

Mikor a parthoz értek, megszorongatta az öreg halász a fiatal vándor kezeit és kalaplevéve ennyit mondott:

— Isten nevében!

A vándor tovább ballagott a város felé. A barátok tornyában megint megszólalt az öreg harang, hirdetővén a delet minden élőknek.

A vándor egyenesen a klastromnak tartott. A kapus, az öreg „fráter“ szó nélkül bebocsájtotta és mindjárt a konyhához utasította. Tudta, vagy legalább is gondolta, hogy mi kell egy ilyen szegény vándornak.

A konyhában a főkukta jóvoltából, kinek a szive megesett a vándor szánalmas alakján, jóízű falatok jutottak a számára, sőt egy kupa borral is enyhítette a szomját. Volt a barátok pincéjében abból is elég. No meg osztán bucsu is volt, hát ilyen csekélységet nem lehetett megtagadni a jóképű látogatóktól.

alaposan megvitatta és hogy személyes tapasztalást merítsen f. év május hó 10-én Csabára rándult az ottani motoros üzemi vasut megtekintésére. Ezen kirándulásról megemlékezve nem mulaszthatom el Sármezey Endre urnak, a vasut igazgatójának, a bizottság irányában tanusított lekötélező szivességéért e helyütt is köszönetet mondani.

Az alföldi első gazdasági vasut pályája, berendezése, továbbá a motorkocsikkal való üzemi a bizottság tetszését a legnagyobb mértékben megnyerte, úgy, hogy azon meggyőződésben hagyta el Csabát, miszerint egy hasonló jellegű vasut létesítése Apatin és Zombor között nemcsak kitűnően megfelelne, hanem egyúttal tényleg ki is vibet, mivel az építés és üzemenben tartás aránylagosan szerény anyagi áldozatokkal jár.

A finanszírozásra, mint a legnehezebb kérdésre nézve oly adatokat hoz fel, melyek kivihetőségüknek fogva az intéző körök legmelegebb figyelmére tarthatnak számot. Elsősorban is Apatin községéből indul ki, mint azon községből, mely a származó előnyöket tekintve, a legjobban van érdekelve.

Apatin község hozzájárulásáról így ír:

„A bizottság legutóbb tartott ülésében elhatározta hogy felhívást intéz Apatin község képviselő testületéhez, hogy egy, helybeliek által alapítandó részvénytársaság részvényeiből 1000 darabot, egyenként 200 korona névértékkel, összesen 200,000 korona értékben jegyezzen.

Kérdés mily mértékben fogja az Apatin községe által 200,000 korona értékben történendő részvényjegyzés a községi pótdát befolyásolni. E célból a számítás alapjául 5 év adóalapját vettem és pedig a főkönyvek tanúsága szerint volt Apatin község adóalapja, mely után tehát a pótdátó kivettetik:

Az 1898-ik évben	118,562	kor.	68	fill.
1899 „	125,997	„	26	„
1900 „	127,115	„	22	„
1901 „	124,657	„	90	„
1902 „	133,684	„	12	„

Ezen öt számadatot összegezve és az évek számával vagyis 5-el elosztva kapjuk az átlagos adóalapot, mely kitesz: 126,000 koronát.

Egy százaléknyi pótdátónak tehát megfelelő a 126,000 koronányi összeg egy százaléka vagyis: 1260 korona.

Tegyük most fel, hogy a község 200,000 koronás kölcsönt vesz fel 50 évi amortizációra 4 és fél % kamat és tőketerlesztéssel, mint az a községek által felvett kölcsönöknél szokásos. Tehát fizet kamat és tőketerlesztés fejében évente 9000 koronát.

Az 1888 évi IV. törvények 7 §-ának idevágó részlete a következő: A községek is községi jövedelmeik illetőleg vagyonuk terhére vagy végül községi adókievetés útján segíeyezhetik a helyi érdekű vasutakat.

E segíeyezés a község részéről akként történhetik, hogy vagy a vasut jövedelmezőségéhez járulnak hozzá bizonyos összegű évjáradékkal vagy pedig az építés céljaira akár természetbeli munkát, akár bizonyos összegű a vasut engedélyezése által külön hitelművelet útján értékesíthető évjáradékot, akár végre egyszerre s egyszer mindenkorra befizetendő tőkeösszeget nyújtanak.

Utóbbi esetben a községek ebbeli elvállalt kötelezettségeik teljesíthetése céljából említett alapjaik, illetve jövedelmeik lekötésével hosszabb lejáratú kölcsönöket köthetnek.

Bennünket, Zomboriakat legjobban érdekel a fűzet azon része, amely a vasut

menetdíjaival foglalkozik. Ezt a következőképen tervezi Szeberényi:

„Végre, ha a vasut 4 és fél százalékot jövedelmez, a község 200,000 korona értékű részvényei után 9000 korona osztalékot kap, a mi épen a kölcsönösszeg után fizetendő 9000 korona kamat és tőketerlesztésnek felel meg. Más vasutaktól vett példák mutatják, de különben is valószínű a jelen esetben, hogy vasutunk a részvényenkénti 4 és fél százalék jövedelmet már a fennállás 5-ik évében eléri, sőt azt túl is lépheti.

Itt még egyet olyanok részére, kik kétségbe vonják a kérdéses vasut jövedelmezhetőségét. Semmi elfogadható vagy különös ok erre a felvetésre nem nyújt alapot, de különben is a magas miniszterium az építési engedélyt addig ki sem adja, míg többek között a vasut jövedelmezősége szakszerűen megállapítva nincsen. Jelen fűzet keretébe épen azért szűkségtelen a jövedelmezőségi számítás beillesztési, mert annak még az építés előtt való kimutatása tisztán a vasut társaság hivatása és kötelessége leendő. Ezeket sajnos meg kell említenem, mivel nem lehet megengedni, hogy egyesek részint teljes tájékozatlanságból, részint magánérdekből a létesítendő vasut jövedelmezőségét a priori kétségbe vonhassák.

Természes, hogy a tervezett vasutnak közgazdasági előnyei iránt Apatin községe nem lehet közömbös s ezáltal, hogy a vasut társaságban részvények jegyzése által tekintélyes részt vesz, csak saját jól felfogott érdekében cselekszik.

A menetdíjakat városunkból Apatinig a következőkben határozza meg: II. kocsiosztály 60 fillér, III. kocsiosztály 40 fillér. Látjuk a tervezet szerint, mily olcsón részvételhetnének oly előnyökben, melyet már régóta vágyunk elérni.

A vasut kiépítésére vonatkozólag idézzük a szöveget a tervezetből:

„A vonal iránya a következő lenne: Zombor M. Á. V. állomásról kiindulva a következő utcákon haladna Zombor város belterületén: Bajai-ut, Kossuth-utca, Deák Ferenc-körut, Erzsébet-körut, Jókai-tér, Bezdáni-utca. A bezdáni uttól nem messze szelné át a szabadka—dáljai vonalat és a Sikara erdőn át, a most fennálló fatüd mellett építendő vasszerkezetű vasuti hidon lépné át a Ferencsatornát. Kupuszina községre nézve vagy a főutcáján át, vagy a község mellett haladna a vonal. Apatin községbe a zombori-utca lépne be a vonal s az első széles utcán bekanyarodva az u. n. Raichl-utca vezetne Apatin vásárteréig, illetve a Dunapartig. A mennyiben a teherforgalom azt később megkíváná, egy elágazás vezetne a város belterületének elhagyásával direkt Zombor M. Á. V. állomásig. A vonal mindenütt lehetőleg követné az utak, illetve dűlő utak irányát, nehogy a kisajátítás költségei nagy összeget emésszenek fel.

„A vasut létesítésére részvénytársaság alakulna, mely részvénytársaság célja volna: Egy Zombortól Apatinig vezetendő helyi érdekű motoros vasut előmunkálatainak elvégzése, az építési engedély kinyerése a vasut megépítése és üzemenben tartása. Esetleg más hasonló jellegű vasutak létesítése és üzemenben tartása.

Az alaptőke 2500 darab egyenként 200 korona névértékű bemutatóra szóló részvényre oszlana. A társaság alakulása teljesen az 1875. évi XXXVII. t. c. vagyis a kereskedelmi törvényben előírt s a részvénytársasá-

gokra vonatkozó szabályok betartásával történék. A község befolyása a vasutra nézve biztosítva lesz, mert a község maga is az alapítók között leendő, azonkívül az igazgatóságban a községet egy tag képviseli s gyakorolja részvényei után az alapszabályokban körülírandó szavazati jogot is.

A vasutat maga a részvénytársaság építené ki a következő módon: A sineket, sínkapcsoló anyagokat, talpfákat, váltókat, fordító korongokat stb. stb. továbbá a járműveket: így a motorkocsikat, személy- és teherkocsikat a társaság maga szerezne be az illető gyáraktól.

Tehát kapja azokat mindennemű közvetítés kizárásával direkte a gyárból, tehát lehető legolcsóbban. Élvezheti a részvénytársaság a közte és a fentieket szállító gyár között létrejövő kedvező fizetési feltételeket, amely körülmény a magánosok által aláírandó részvények befizetési feltételeire van kedvező hatással.

Például a sinszállítás összege több mint 100 ezer koronát tenne ki, ha sikerül az illető gyárral oly megállapodást létesítenie, hogy a vételár 3 vagy 5 évi részletben fizetessék, ezen esetben a részvények is 3 vagy 5 évi részletben fizethetők be. (Az aláírásnál az aláírt összeg 10%-a azonnal befizetendő.) És szokásos is ily kedvezményekkel élni, mert a legritkább eset az, hogy a vasut építésekor az alaptőke készpénzben teljesen befizetve legyen elég, ha az építés megkezdésekor az építés zavartalan lebonyolításához szükséges tőke be van fizetve.

Az alépitmény azaz a vasuti töltés és földmunka nyilvános pályázat útján az azt legolcsóbban elvállaló vállalkozónak adatik. Hasonló eljárás követtetné a sinek fektetésénél, épületek emelésénél s a többinél. Ha az egyes munkák külön-külön adatnak ki, kisebb tőkével rendelkező vállalkozó is részt vehet a pályázatban, természetesen, hogy az ilyen kisebb vállalkozó által teljesített munkáknál a vállalkozó által elért haszon minimális. Például a kisebb kőműves vállalkozó saját maga is tényleg dolgozik s az elért nyereség jól megérdemelt fáradságának jutalma, nem pedig tüzékedés eredménye.

Nyilvános pályázatnál a költségvetésnél olcsóbb ajánlatok is jöhetnek, az ilyképen megtakarított összeg vagy a társaság tartaléktőkéjét gyarapítja vagy hasznos beruházásokra lesz fordítva.

Könnyen belátható, hogy a fent leírt építési módnál olcsóbb semmi körülmények között nem létezhetik.

A vasut építése száz és száz munkásoknak ad kenyeret, a vasut üzemenél pedig számos egyén nyer állandó foglalkozást, Apatin község által jegyzett 200 ezer koronából az kapja a legtöbbet, ki legjobban rászorult, a keze munkája után élő napszámos és iparososztály. Hallani oly ellenvetéseket is, hogy a részvények jegyzése semmi szin alatt nem fog megtörténni, mert nem lesz aláíró. Erre nézve viszont meg kell jegyezni, hogy kár Apatin község és Zombor város közönségét ennyire lesajnálni, mert a pénzügyviszonyok nem oly borzasztóak, mint azt egyesek látni vélik. Az, hogy lesz-e elegendő aláírás, előre épen nem állapítható meg, mindenesetre előbb fel kell kelteni az érdeklődést és a bizalmat azok körében, kik anyagi helyzetüknél fogva részvényeket jegyezhetnek. Seholy vasutépítéseknel a szükséges pénzt előre oda nem dobják, hanem az alaptőkét több-kevesebb fáradsággal össze kell hozni s épen ez ké-

pezi a vasutépítés legnehezebb feladatát, de más vidéken is sikertült, az itt is sikertült.

Magánosok által jegyzendő részvények kedvező befizetési feltételekkel lehetetlen, hogy ne találjanak aláíróra, de mondom, előbb, tudniok kell az illetőknek miről van szó, milyenek a fizetési feltételek, milyen jövedelmezőségi kilátása van a vállalatnak és a többit.

Az 500 ezer koronából, ha Apatin községe 200 ezer koronát jegyez, még 300 ezer korona fedezendő, ezen 300 ezer koronából jegyezze: Zombor város, továbbá ebből megy le a postakincstár hozzájárulása is a postaszállítás fejében.

Befejezéstül még egyszer adom azon főelveket, melyeket a tervezett zombor-apatini vasutnál megvalósítani célszerűnek vélek:

1. Építtessék ki a vonal keskenyvágányu pályaként, gőzmozgókocsival üzemmel.

2. Álljon össze az érdekeltség maga, hogy minél előbb megvalósuljon. Építse azt saját erejéből.

És ha nincs is mindenki abban a helyzetben, hogy részvényeket jegyezhesse, de egy dologgal rendelkezik s ez a vasut ügye iránt tanúsított jóakarát.

Amint értesültünk, a tervezett vasut megvalósítása iránt nagy és erős a mozgalom Apatin községében. A mozgalom élén Matkovits Béla főszolgabíró áll s így bízható, hogy a népszerű főszolgabíró lelkes vezetésével a szép terv mielőbb kivihetővé válik s mi zomboriak végre valabára olcsó pénzen lubickolhatunk a Duna fodros hullámai között. Addig is kitartást a fiatal tervezőnek, összetartást Apatin derék polgárainak!!

Zombor iskoláiról.

— Az 1902—1903. évi értesítők. —

A felső kereskedelmi iskola.

* Pár nap előtt becsajjtotta a nagyközönség elé Zsulyevits Ernő igazgató a zombori felső kereskedelmi iskola 1902—1903. iskolai évről szóló értesítőjét. Meglepő körültekintéssel, az adatoknak mindenre kiterjeszkedő pontosságával szerkesztett évkönyv, mely élénk bepillantást enged mult évi eredményekben gazdag történetébe.

A zombori felső kereskedelmi iskola mindig az ország első középiskolái közé tartozott és ezt a jó hírnevét évről-évre gyarapítja. Tanári karának szellemi szintjét mindig kiváló erők működése tette közismertté, mi kiváló elismerést vívott ki, természetesen tehát, hogy ez mind kihatott a tanítás általános szellemére.

Az értesítő Novákovits Izidor ügyesen, szellemesen megírt utleírását közli a zombori kereskedelmi iskola tanulmányutjáról az okkupált tartományokban, Montenegróban, Dalmáciában és a magyar tengermentéken.

A felső kereskedelmi iskola felügyelő bizottságának névsora után a tanártestület névsorát közli. E szerint az intézetnek 1 igazgatója, 6 tanára, 5 vallásoktatója, rendkívüli tárgyakat 6 tanár adott elő. Közli az értesítő a tantervet és a bevégzett anyagot, az érettségi, írásbeli feladatokat, az intézet történetét. Ugy a tanári testület, mint a tanulók egészségi állapota kedvező volt és a város törvényhatósága Prokópy Imrét, az intézet kiváló tanárát egyhangulag rendes tanárrá választotta.

Hazafias ünnepeket is ült az intézet és pedig szeptember hó 19-én Kossuth Lajos

születése napján, október hó 6-án Schweidel József aradi hős honvédtábornok emléktáblájának leleplezése alkalmával. E két ünnepelet az ifjuság a polgársággal együtt rendezte és Prokópy Imre tanár pompás szavalata még most is élénk emlékezetben él.

Az ifjuságunk a tanulmányokban tett előmenetele nagymértékben kielégítő, ami kétségkívül a tanári kar buzgó és sikeres működésének tudható be.

Az intézetnek 126 tanulója volt. Ez évben tartották meg az intézetben a 13-ik érettségi vizsgálatot, melyen 29 tanuló vett részt, melyen dr. Kunos Ignác tudományegyetemi tanár, a vallás- és közoktatástügyi miniszter és Kulinyi Zsigmond, a szegedi kereskedelmi és iparkamara főtitkára, a kereskedelmi miniszter biztosa előtt folytak le, kik az eredmény felett teljes meglegedésüket fejezték ki.

Kendertermelés.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter a következő nagyfontosságú leiratot intézte valamennyi vármegyei gazdasági egyesülethez:

Mezőgazdasági termelésünk folyton súlyosbodó jelenségei között nem csekély fontosságúnak találom olyan termelési ágak felkarolását, a melyek egyrészt a gabona termelés korlátozására s az üzemi kockázat csökkentésére, valamint a mezőgazdasági termelés körébe bevont új területek előnyös hasznosítására alkalmasak, másrészt pedig a gazdaközönségnek újabb jövedelmi forrást s közgazdaságunknak lényeges kiviteli cikket biztosítanak.

Ezen célra a fennforgó viszonyok s a külföldi kereslet tekintetbe vételével legalkalmasabbnak látszik a kender- és lentermelése, a mely ipari növények termelésének fokozottabb mérvű felkarolása, a velejáró mezőgazdasági előnyökön kívül, közgazdasági szempontból is különös figyelmet érdemel, mert a mellett, hogy ezen cikkek kivitelre is kiválóan alkalmasak, nálunk nagy mértékben nélkülözött iparnak adhatnak hathatós lendületet.

Jóllehet a kender- és lentermesztésének a viszonyok nálunk általában kedveznek, mégis azt a sajnós tapasztalatot kellett tenni, hogy a kendertermelés terjedelme és minősége a legutóbbi időkig évről-évre csökkent, a lentermelés pedig egyáltalán nem lépett túl a háziipari célokra való termelés korlátain s az ennek minőségéhez fűzött igényeket sem elégíti ki.

Ezen ipari növények termelésének mezőgazdasági fontosságát felismerve, már néhány év óta részesitem fokozottabb figyelemben ezen termelési ágat s a rendes évi költségvetés keretében rendelkezéseimre állott eszközökkel fogatosított intézkedések során örömmel tapasztaltam, hogy ez ipari növények termelése és feldolgozása iránt az illető körökben mind nagyobb érdeklődés mutatkozik.

Az általános érdeklődésre való tekintettel s minthogy folytonosan újabb és újabb jelenségek igazolják ezen jövedelmezőnek mutatkozó ipari növények nagyobb mérvű termelésének célszerűségét, elérkezettnek láttam az időt arra, hogy a kender- és lentermelés az arra alkalmas vidékeken szélesebb alapokon szerveztessék s az ehhez szükséges eszközökről a képviselőházhoz benyújtott beruházási törvényjavaslat keretében megfelelően gondoskodtam.

A fennforgó viszonyok s az eddig szerzett tapasztalatok figyelembe vételével a kender- és lentermelés előmozdítására leginkább célra vezető utnak ezen termények piaci áruvá való feldolgozására és értékesítésére szolgáló létesít-

mények állami támogatását találtam s ezen állami támogatás engedélyezésére a következő irányelveket állapítottam meg:

1. Szövetkezetek, vállalkozók és részvénytársaságok, a melyek a technika követelményeinek megfelelő, a földmívelésügyi miniszter által megállapított üzemképességű kender- vagy lenkészítő telepet létesítenek és kötelezik magukat, hogy a telep üzemképességének megfelelő mennyiségű kórót előre megállapított, minőség szerint emelkedő legkisebb áron beváltják, az ezen telep építkezési és berendezési költségei összegének 50 %-ig, legfeljebb azonban 75,000 koronáig terjedhető kamatmentes államkölcsönt nyerhetnek, mely az alábbi módokat mellett fizetendő vissza. Ezen állami támogatás engedélyezésénél a telep üzemképességéhez és a helyi körülményekhez képest kiköthető, hogy a nyers anyagnak legalább bizonyos része a kistermelők révén fedeztessék. Az államkölcsön visszafizetése a telep létesítését követő tíz év után veszi kezdetét és további tizenöt évi, mindenkor január hó 31-én esedékes egyenlő részletekre felosztva teljesítendő akként, hogy a telep létesítését követő 25 év elmúltával az egész kölcsön törlesztve legyen; csak egy részlet fizetésének elmulasztásával is az egész kölcsön esedékessé válik.

2. Szövetkezetek, melyek főleg kisebb telepeket létesítenek, a telep építkezési és berendezési költségei összegének 40 %-ig, legfeljebb azonban 35,000 koronáig terjedhető vissza nem fizetendő államsegélyben részesülhetnek, ha a szövetkezeti üzletrészeknek legalább fele a kisgazdák kezében van; az államsegély az építkezési és berendezési költségek összegének 60 %-ig, legfeljebb azonban 50,000 koronáig terjedhet, ha az üzletrészek háromnegyed része kisgazdák kezében van.

3. Községek, községi szövetkezetek, gazdakörök, a melyek egy vagy több község kisgazdái által természetesen kóro kiáztatásához mesterséges kender- vagy lenáztatót létesítenek, az áztatók építkezési költségeinek 80 %-ig, legfeljebb azonban 5000 koronáig terjedő államsegélyben részesülhetnek, ha az áztatóhoz szükséges egyéb befektetésekről, u. m. területről, pajtáról, a visszaszerzéshez szükséges erőről, s az áztató fentartásáról és üzemben tartásához szükséges egyéb kellekekről gondoskodnak, s az áztatást megállapított díj mellett a község minden gazdájának megengedik.

4. Az állami támogatás megállapításánál csak azoknak az anyagoknak és gépeknek értéke vehető alapul, a melyeknek belföldi származását, vagy a mennyiben a belföldi ipar révén be nem szerezhetők, ezen körülményt az államsegélyt kérő igazolja. Az államsegély értéke felett a tulajdonos 25 évig csak azzal a korlátozással rendelkezhetik, hogy az illető telep, s annak részei a kitűzött célra használatnak; a mennyiben pedig a telep bármely okból rendeltetésétől elvonatnék, vagy eladatnék, az államsegély visszafizetendő.

Az állami támogatást kérő e célból magát kötelezni tartozik, hogy ezen korlátozásokat nyilvánkönyvileg biztosítja, illetve annak bekebelezését eszközöli.

5. Az állami kölcsön, vagy államsegély teljes összege akkor válik esedékessé, ha a telep építkezésének és berendezésének hivatalos felülvizsgálása megtörtént és lényeges kifogás nem merült fel.

6. A telepeken csakis magyarországi nyersanyag dolgozható fel, a mennyiben azonban ezen korlátozás elejtése indokolt, az a földmívelésügyi miniszter által meghatározott időre felfüggeszhető.

7. A kikészítő telepek tartoznak a beváltott kőró mennyiségről, a termelőkről és a kifizetett beváltási összegekről, a naponként alkalmazott munkásekről és a nekik kifizetett összegekről magyar nyelvű könyveket vezetni és a földművelésügyi miniszter evvel megbízandó közegeinek betekintést engedni.

Amennyiben tehát az állami beruházásokról szóló alkotmányos tárgyalás végett előterjesztett törvényjavaslat törvényerőre emelkedik, s az abban előirányzott összegek rendelkezésre bocsátatnak, a telepek és áztatók létesítése, illetőleg az állami támogatás engedélyezése kezdetét veheti.

Tekintve azonban a tervezett intézkedéseknek egész közgazdasági életünkre kiható nagy fontosságát, s különösen azon körülményt, hogy a telepek és áztatók létesítésének előkészítése, s az érdekelttség szervezése hosszabb időt igényel, szükségesnek tartom, hogy ezen tervezett intézkedéseket az egyesülettel már most közöljem s azok célszerű keresztülviteléhez az egyesület közreműködését már most kikérjem.

Felkérem ennél fogva az egyesületet, hogy a megállapított irányelveket a gazdaközönsséggel közölni, ezen termelési ágak nagy fontosságára a figyelmet felhívni, s ahol szükséges és indokolt, az érdekelttség szervezését megkezdeni és az előkészítő munkálatokat megtenni szíveskedjék.

Azon biztos tudatban, hogy a gazdasági egyesületek, ezen termelési ágak fellendítésére irányított törekvésemet készséggel támogatni fogják, azon reményemnek adok kifejezést, hogy a tervbe vett intézkedések gazdasági viszonyaink javítására nem csekély jelentőséggel lesznek. Kelt Budapesten, 1903. évi június hó 19-én. — Darányi.

H i r e k.

A verbászi képviselőválasztás. Ma van a verbászi kerületben a képviselőválasztás. Semmi kétség, hogy báró Vojnits István lesz képviselővé választva; ellenjelöltje nincs és legfeljebb Grossmann szocialista jelöltnek egy pár hive fogja megakadályozni az egyhangú választást és a törvénytől fogva szükségessé teszi, hogy a megjelent választók mind leszavazzanak. A választási aktus részletes leírására és báró Vojnits István nagyszabású programbeszédére jövő számunkban bővebben rátérünk.

A honvédség köréből. Ófelsége a király dr. Stein László 6. honvéd gyalogezredbeli tartalékos segédorvos helyett a honvédtisztakar tartalékállományába segédorvossá nevezte ki.

Kinevezés. A m. kir. igazságügy-miniszter dr. Offenberger Jakab végzett joghallgató parabutyi lakost a brassói törvényesékhöz aljegyzővé nevezte ki.

Kinevezés. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke dr. Völgyi János szabadkai lakos ügyvédjelöltet a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakorlókká nevezte ki.

Anyakönyves kinevezések. A belügyminiszter az „Apatin melletti telep” új anyakönyvi kerület kir. anyakönyvesévé Szalay Zsigmond ideiglenes jegyzőt, a kolluthi anyakönyvi kerületbe Preszly Aladár községi irnokot, a veprováciba Milla Boldizsár segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

Diszes esküvő. Blumenthal Károly vármegyei derék aljegyző szerdán délután 5 órakor esküdtött örök hűséget Szaich Vilma urleánynak, Szaich Lajos vármegyei kiadó bájos leányának. A diszes násznép szép uri

fogatokon délután 5 órakor robogott a város házába, melynek dísztermében folyt le a polgári kötés, melyet Walter Nándor kir. anyakönyves végzett. Innen a lakodalmások gyalog a fényesen kivilágított r. k. plébánia-templomba vonultak, hol az egyházi esketést Agatits Boldizsár káplán celebrálta és szíves szavakkal üdvözölte az ifju boldog párt. A templomból kilépő ifju párt megéljeneztek. A násznapot a menyasszony részéről Szaich Gyula kátyi jegyző, a vőlegény részéről Lippert Ferenc ügyvéd töltötték be. Este az örömszüllők házában fényes nász lakoma volt, melyen sok szép lelkes tószban éltették a boldog párt és az örömszüllőket.

Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter Urbán Andor és Abelsberg Leó budapesti lakosoknak a szeged—nagykikinda—nagybecskerekre vasut Nagybecskerek állomásától Tótaraác irányában az óbecse—ujvidék—titeli helyi érdekű vasut Zsabya állomásáig vezetendő gőzvasuttra engedélyt adott.

† **Dr. Czvetkovits Péter temetése.** Altalános, mely részvét nyilvánult impozáns módon dr. Czvetkovits Péter végzettségén, mely szerdán délután folyt le. A gyász jelétül kitűzték a fekete lobogókat a vármegyeház erkélyére, a zombori első önszegélyző szövetkezet és a Csitaonica homlokfalára. A temetésen, mely a gyászházban folyt le, nagyszámú közönsség jelent meg és kísérté ki a megboldogultat utolsó útjára. Megjelent ott városunk színe java élén Latinovits Pál főispánnal, a vármegyei tisztikar. A zombori önszegélyző szövetkezet, melynek ügyésze volt és a zombori ügyvédi egyeslet testületileg volt jelen. Ott láttuk a Fernbach és Lebach családot, melynek a megboldogult jogtanácsosa és ezen családok régi s hű barátja volt. A beszentelési szertartást Kupuszárovs Lyubomir esperes végezte fényes papi segédlettel. A gyászházból a g. kel. templomba vonult a hosszú gyászmenet. A kegyelet szép jelei koszorúk borították a koporsót a következő felirásokkal: Jó Péronnak — Leposzava; Édes atyuskájoknak — Pubi és Bebe; Felejthetetlen bátyjoknak — Katica és Jelena; Péronak — Bálint; Kedves barátunknak — Fernbach József és családja; A jó barátoknak — Fernbach-család. Tisztelete jelétül: özv. Fernbach Antalné; Szeretett kartársunknak — A zombori ügyvéd-egyeslet. A templomi könyörgés és a fülhangzó bucsuztató ének után megindult a gyászmenet a gör. kel. sirtérbe, hol örök nyugalomra helyezték. A boldogult évekkel ezelőtt városunk törvényhatósági bizottságának volt tagja és nevéhez szép hazafias indítvány fűződik, a régi főutcát az ő indítványára nevezte el városunk közönssége „Kossuth Lajos”-utcának. — Elhunytáról családja a következő gyászjelentést adta ki: Özv. dr. Czvetkovits Péterné szül. Aradszky Leposzava gyermekeivel Juliával és Gyuricával fájdalomtól megtört szívvel tudatják rokonaikkal, barátaikkal és ismerőseikkel, hogy a szeretett férj, atya, fiu, testvér, vő és sógor dr. Czvetkovits Péter ügyvéd, Bács-Bodrog vármegyei virilista és gör. kel. szentszéki tlnök stb. folyó évi július hó 6 án esti 7 1/2 órakor életének 48-ik évében, hosszas betegség után elhunyt. A megboldogultnak hült tetemei f. évi július hó 8 án d. u. 5 órakor a gör. kel. szerb Szent Györgyről nevezett templomban fognak beszentelteni, azután a gör. kel. szerb nagytemetőben levő családi sirtérbe elhelyeztetni. Zombor, 1903. évi július hó 7-én. Béke poraira! Czvetkovits György, atyja. Rogulits Viktorné szül. Czvetkovits Katalin, Miskovits Györgyné sz. Czvetkovits Jelena, nővérei. Özv. Aradszky Lukácsné szül. Márkovits Amália, anyósa. Rogulits Viktor, Miskovits György, Aradszky Sándor, sógorai.

Uj magyar lap Ujvidéken. Ujvidéken „Közvélemény” cím alatt új lap indult meg. Felelős szerkesztője Friedmann Sándor. Kiadója a Hungaria műintézet.

Uj takarékpénztár. Temerinben új takarékpénztár leletül. Az intézet 500 részvényt bocsájtott ki, melyek nagyrészen elő is vannak jegyezve.

Bácskai sportsmann győzelme. Szilberleitner Ferenc szabadkai földink résztvett a vasárnapi prágai nemzetközi torna-versenyen és ott a rudgrásban elnyerte az első díjat, amelyvel a „cseh bajnok” cím is jár. A derék bácskai atlétát nagy ovációkban részesítették hazatértekor.

Eljegyzés. Vujevich Simon (Péter fia) nemesmiliticsi földbirtokos eljegyezte Sisak Ilonka kisasszonyt Csávorsról.

Kegyeletes adomány. Boldog emlékü Weidinger Sándor örökösei Szilágyi Mór a zombori izraelita hitközség elnökének 200 koronát adományoztak a zombori szegény izraeliták részére. Ezen nemeslelkű adományért a hitközség köszönetét fejezi ki.

Eljegyzés. Kupuszárevits Péter zimonyi fővámbivatali tiszt eljegyezte Kiss Rizát, Kiss József győri kereskedő leányát.

Bács-Bodrog vármegye hivatalos lapja. Megjelent Bács-Bodrog vármegye hivatalos lapjának a 2 ik száma. Tartalmazza a kereskedelemügyi miniszternek rendeletét az ügyvédi képviselőlet szabályozása a békéltető bizottságok előtt folyamatba tett ügyekben. A rendelet valamennyi másodfoku iparhatóságnak szól és a vármegye alispánja ezen miniszteri rendeletet a főszolgabírákkal, Zenta város tanácsával, mint elsőfoku iparhatósággal közli.

Dr. Hadzsy emléke. Bács-topolyáról írják lapunknak: Községeinkben szép, kegyeletes mozgalom indult meg dr. Hadzsy János emlékének megörökítésére, megalakult a dr. Hadzsy János emlék bizottság. A bizottság tagjai: elnök Koch Bernát, alelnök: Császár Péter, dr. Fárnek Dezső és dr. Mannheim Ármán, pénztárnok dr. Frank Károly, titkár dr. Rényi József, a bizottsági tagok: Pastyik István, Morvai Ferenc, Bacsa Albert, Rind János, idb. Zahorecz István, Dósa Ferenc, Vojesena József, Kiss Imre János, Árpádi Ferenc, Albrecht Péter, ifj. Pataky József, Szent István, Üveges Ferenc Kovács, Szikora János, Závódszki Máté szabó, Lőrincz Pál, Ettinger József, Róth David, Hónig Zsigmond, Hirschfeld Ignác, Acsády Béla, Bodrogh Mór, dr. Cziráky Gábor, Fekete István, Furtinger Ferenc, Jedlicska Mihály, Lippay Imre, dr. Mészöly István, Pápay László, dr. Sárkány János, dr. Schirchich György, Sztrek Károly, Vojnich János, Vince Lambert, dr. Fenyő József, Joó Endre. A bizottság elhatározta, hogy az emlék felállításához szükséges összeget gyűjtés útján fogja beszerezni. Magának az emlékek mibenléte tekintetében a bizottság csak később, a gyűjtés befejeztekor fog határozni.

A községi rendőrök nyugtájának bélyegmentessége. A közigazgatási bíróság a községi rendőrség fizetésének felvétele alkalmával kiállított nyugták bélyegmentességét mondta ki 7756/1902. P. számú ítéletével. Az ítélet a következő: „A magy. kir. közigazgatási bíróság a panasznak részben helyet ad és elrendeli, hogy panaszosok részére az 1898. évi június hó 15 ike után 1901. évi június hó 15 ig általuk a községi pénztár részére fizetettük és más járandóságuk fejében kiállított nyugtákon felragasztott bélyegek értéke olyképp térítették meg, hogy panaszosok közül azok kapják a megtérítést, akik a nyugtát tényleg kiállították. Egyebekben a panaszt elutasítja. — Indokok: A panaszosok által a községi pénztár javára javadalmazásuk felvétele címén kiállított nyugták bélyegmentességét kimondani s ehhez képest az azokon alkalmazott bélyeg értékének visszautalványozását elrendelni kellett, mert a bizonyító eljárás során bemutatott községi szabályrendelet és főszolgabírói bizonylatból kitűnik, hogy panaszosok N. Szalonta községénél alkalmazott, egyenruha és fegyverrel ellátott, az élet és vagyonbiztonság, valamint a rend fentartására kötelezett rendőri közegek s így az illetményeikről kiállított nyugták az illeték díjjegyzék 85. tételének 9. pontja értelmében bélyegmentesen lettek volna kiállíthatók.” — Megjegyeztük, hogy a már 3 éven belül lerótt bélyegek visszautalása ezen ítéletre való hivatkozással az illetékes kir. pénzügyigazgatósággal kervevényezhető.

A zombori jótékony magyar nőegylet által a Schweidel-szobor javára 1903. évi június 21-én rendezett parki mulatság bevétel 863 kor. 57 fil., kiadás 333 kor. 76 fil. Tiszta jövedelem 529 kor. 81 fil., mely összeg az itt felállítandó Schweidel-szobor javára a nőegylet nevében az egyleti pénztárnok által a szoborbizottságnak adatott át. — Pótlólag megjegyeztük, hogy a Weidinger cég 5 drb csinos aprósággal és Goldfahu Sándor egy virágtartóval járult az elarusított tárgyakhoz; Hetteszheimer Henrik pedig 2 koronát küldött sütemény megváltásul. A belépő jegyeknél feltűzettek: apatini özv. Fernbach Antalné 18 kor. 80 fil., Roheim Zsiga 10 kor., Vámosi Áron 1 kor. 80 fil., Vértesi Károly 1 kor. 60 fil., Diener Jánosné, Halász Dávid, N. N. 80—80 fil., Zányi Bódog, N. N., N. N., N. N., dr. Bruck 60—60 fil.

A hódásági tisztviselő Otthon elérte végre egyszer azt a célját, hogy valami szórakoztató olyan előadást rendezhessen tagjai részére, amikor nem boszantotta őket az eső. Szinte különösképpen tűnik az fel, hogy innen-onnan két éves fenállása óta ez még — noha számtalan esetben volt előadása — nem történt meg vele. No de végre is megessett! F. hó 4-én vasárnap délután a szép verőfényes időben csak úgy özönlött ki a nép a Tenisz-pályához vezető gyönyörű fásor hős árnyékában az „Otthon” versenyeire. A celtisekkel és orgonabokrokkal körüláncolt s a magas, 5 méter széles hálóval bekerített tenisz-graund szép asszonyokat és lányokat üdvözölt versenyzők gyanánt. A nők versenyében: Szemző Károlyné, Szabó Imréné, Váczy Irma, Rocsek Jolán és Jucika (Halas), — a férfiak versenyében: dr. Scultéty Jenő, Szemző Károly, Tóth Gyula, Wissinger Richárd és Szabó Imre vettek részt négyes, páros és egyes szettekben, különböző sikerű gémekekkel. Különösen a hölgyek küzdelme iránt érdeklődött a közönség s a győzteseket megéljeneztek. — A tekepályán szintén nagy hévvel folyt a harcias mérkőzés. Eközben Dobsinczy Lodomér a tenisz terezen vígan forgatta a debela vrutyát izletes lakomájánál a boldvilág mellett mulatozó mintegy 200 tagu sokaságnak. 9 óra tájban az „Otthon” erdei mulatságáról lemaradt tűzijátékban gyönyörködött a jövedű közönség, amelyet ugyesen rendezett Ergl Lajos, Hippich István segítségével. És az egyszer a tenisz-graund nemcsak a sport ladyk és mannek vágyai kielégítésére, hanem a táncosok hevének leküzdésére is szolgált.

Nyilvános nyugtázás. A zombori r. k. népiskola jünialisára begyűlt adományok összegezése. Popovits Sebő gyűjtése 54 kor. 80 fil., Tomcsányi Aladár gyűjtése 50 kor. 80 fil., Szondy Mátyás gyűjtése 41 kor., Méró Ignác gyűjtése 30 kor., Bárczy Iván gyűjtése 17 kor. 30 fil., Löffler Emil gyűjtése 17 kor., Predragovits Szilárd gyűjtése 15 kor. 20 fil., Sztrilich Zsigmond gyűjtése 15 kor., Rittinger Antal gyűjtése 10 kor. 80 fil., Temeavary József gyűjtése 8 kor. 60 fil., Tyepliczky István gyűjtése 7 kor. 50 fil., Mayer István gyűjtése 7 kor. 30 fil., Radicevits Sándor gyűjtése 5 kor. 50 fil., Petonszky N. gyűjtése 3 kor. 60 fil., Zsulyevits Ernő gyűjtése 3 kor., Lévy Nándor gyűjtése 3 kor., Kollar József gyűjtése 2 kor., Sztolisits Márton gyűjtése 1 kor. 60 fil., Petényi és Resch gyűjtése 43 kor. 20 fil., Zombor szab. kir. város tanácsa 30 kor., Szelencsei I. és II. fiuosztály gyűjtése 12 kor. 40 fil., Szelencsei I. és II. leányosztály gyűjtése 14 kor. 56 fil., Bánáti I. és II. fiuosztály gyűjtése 11 kor., Bánáti I. és II. leányosztály gyűjtése 8 kor. 34 fil., Központi fiuosztály: I. a) oszt. gyűjtése 7 kor. 12 fil., I. b) oszt. gyűjtése 9 kor. 02 fil., II. oszt. gyűjtése 10 kor. 10 fil., III. a) oszt. gyűjtése: 8 kor. 56 fil., III. b) oszt. gyűjtése 22 kor. 04 fil., IV. a) oszt. gyűjtése 12 kor. 20 fil., IV. b) oszt. gyűjtése 10 kor. 02 fil., V. és VI. oszt. gyűjtése 9 kor. 66 fil., Gradina tanyai iskola gyűjtése 4 kor., Csataaljai-uti iskola gyűjtése 80 fil., Bajai-uti iskola gyűjtése 2 kor. 60 fil. Az összes bevétel 509 kor. 82 fil. — Az összes tanulók reggelije, ebédje és oszonnája, a

zene, játékszerek és egyéb kiadások 300 kor. 20 fillért tesznek ki. A bevételből levonva a kiadásokat, marad 209 kor. 62 fil., mely a zombori takarékpénztárban „A zombori r. k. népiskola majális alapja” címén kamatoztatik. — A rendező tanítók köszönetet mondanak úgy a pénzbeli, mint az ételnemű adományokért a gyűjtőknek s a sajtónak is. Leljük jutalmukat abban az érzésben, amit a jöttet elkövetése magabau rejt s abban, hogy jószívűségükkel az ártatlan gyermekeknek mérhetlen örömet szereztek, kiknek a jünialis napja örökké kedves, felejtethetlen marad.

Értesítés. A gőzgépezők és kazánfűtők képesítő vizsgái Szegeden július hó 26-án délelőtt 9 órakor fognak megtartatni. Vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. kertületi iparfelügyelőséghez (Szilágyi-u. 1. sz.) küldendők.

Ló a vonat előtt. Szócs Vendel bajmoki lakos szerdán délután a bajmoki ugarokon itatta két lovát, miközben az egyik elszabadult s fölvtágotott a vasuti töltésre, melyen éppen a Zombor felől jövő vonat közeledett. A ló megijedve rohant el a gép előtt, de a töltésről le nem szaladt s így az utólerő gép alatt lehelt ki páráját. A károsult gazda kártérítési pert indit a vasut ellen, mert a gépész nem állította meg a vonatot.

Gyermektolvaj verklis. Egy paksi rendőr a m. héten a hajón egy 7 éves fucskával érkezett Bajára és innét a legelső vonattal vitte Szabadkára. Egy verklis járt másfél évvel ezelőtt Szabadkán és a kis fiút erőszakkal elvitte. A gyermek szülei jelentést tettek a szabadkai rendőrségnél, de eddig hiába körözték, míg végre most Pakson verklizés és koldulás közben ráakadtak a paksiak. A verklis rögtön letartóztatták, a kis fiút pedig hazavitték a szüleihez, kiknek a másfél év előtt elveszett és imént megkerült gyermekük feletti örömtük leirhatatlan.

Gyilkosság. Bajáról írják lapunknak: Bestialis gyilkosság történt a vasárnapról hétfőre virradó éjszaka. Barna Lajos szabóság a menyasszonyától ment haza a Pestúton levő lakására. Útközben, amint a Szent György utcán ment, egy csapat legény minden ok nélkül rátámadt. A boldogtalan fiatal ember hiába kiáltott segítségért, senki sem jött. Az elvetemült legények rettenetes módon bántak el a védtelen Barnával, mert arcát a felismerhetetlenségig összeszurkálva, a nyelvet is megvagták. Az elégtelenített legény nagynehezen hazaváncsorgott, reggelre azonban irtózatosszenvedés után meghalt. A rendőrség a gyanúsított és verekedéseiről híres Rabata Sándort és Gulyovics Gyulát letartóztatta s a helybeli kir. bíróságnak átadta.

Névmagyarosítás. Schlesinger Ignác ószivaci lakos vezetéknévét a belügyminiszter engedélyével „Kemény” re magyarosította.

Olcso szuperfoszfát műtrágya közvetítés. Az O. M. G. E. szuperfoszfát műtrágya közvetítő központi irodája 48 filléért közvetíti az ásványi szuperfoszfát kilogrammpersentjét a megrendelő állomására; egy hónapra belüli fizetés esetén 3% engedménnyel, 6 hóig kamatmentesen, azon túl 6% kamatfizetéssel. Megrendelések csak teljes waggonrakományokban fogadtatnak el és vármegyei gazdasági egyesületünkhez intézendők.

HIRDETÉSEK.

5202/1903.

PÁLYÁZATI HIRDETÉMÉNY.

Bács-Bodrog vármegye topolyai járáshoz tartozó Bácsfeketehegy községben üresekben levő községi orvosi állásnak betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból évnegyedes előleges részletekben

1000 korona, a trachomások gyógykezeléséért évnegyedenként előleges részletekben a községi pénztárból 1934/1895. közgy. számú szabályrendelet alapján 200 korona.

A látogatási díja a megválasztandó orvos és a község között egyezségileg fog megállapitanni, addig is azonban a megválasztott orvos az eddigi gyakorlatnak megfelelőleg nappal 60 fillér, éjjel egy korona látogatási és vény-írástért 90 fillért szedhet.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy folyamodványukat az 1876. évi XIV. t. c. 145. §. (1883. évi I. t. c. 8. §.) értelmében felszerelve **1903. évi július hó 30-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.

Bácsotpolya, 1903. július 4.

Császár,
főszolgabíró.

2—1

A zombori kir. törvényszék elnökétől.

991/eln. 1903. sz.

Árlejtési hirdetemény.

A zombori kir. törvényszék elnöksége részéről közhírré tétetik, hogy a zombori kir. törvényszék, a zombori kir. járásbíróság, a zombori kir. ügyészség és a hozzá tartozó börtön helyiségeinek fűtésére 1904. évre szükséges összesen 678-5 köbméter jó minőségű egészséges száraz tűzifa szállításának biztosítása iránt az árlejtés **1903. évi augusztus hó 18-ik napján délelőtt 9 órakor** fog a kir. törvényszéki iroda-igazgató hivatalos helyiségében (vármegyeház I. emelet 1. ajtó) megtartatni. — A tűzifa kikiáltási ára köbméterenként és pedig: tölgyfáé 6 korona 50 fillér, a cserfáé pedig 5 korona 61 fillérben állapitattik meg.

Árlejtetni szándékozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt 225 korona bantpénzt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 4. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A szállításra vonatkozólag netán beadandó zárt ajánlatok szabályszerűen kiállitva s bantpénzzel felszerelve az árlejtés megkezdéséig fogadtatnak el s azon kijelentést kell tartalmazniok, hogy az árverési feltételeket ajánlattevők ismerik.

A zárt ajánlatok felbontását követőleg szóbeli ajánlat nem tehető és a szóbeli ajánlatok kihirdetése a zárt ajánlatok felbontását okvetlenül megelőzi. Az árlejtési feltételek a délelőtti hivatalos órák alatt a kir. törvényszéki irodaigazgató helyiségében tekinthetők meg.

Zombor, 1903. évi július hó 1-én.

GOZSDU ELEK,
elnök.

4073/903.

Pályázati hirdetemény.

Omorovica községben rendszerezített községi végrehajtói állás betöltése céljából ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 500 korona, azonkívül a befolyandó intési és végrehajtási költségek átengedésével javadalmaztatik.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy az állás elnyeréséért benyujtandó sajátkezűleg irt pályázati kérvényt erkölcsi és működési bizonylattal felszerelve **hosszám folyó évi július hó 30-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határidő utólag fog kitűzteni.
Bácsotpolya, 1903. július 4.

Császár,
főszolgabíró.

2—1

**MINDENNEMŰ
KÖNYVNYOMDAI MUNKÁK**

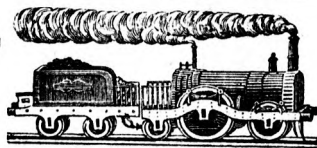
DISZES KIVITELE

A BÁCSCSA KIADÓHIVATALÁBAN

FELVÉTELEK.

Magyar királyi állam-vasutak nyári menetrendje.

ÉRVÉNYES 1903. ÉVI

MÁJUS HÓ 1-ETŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza					
szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.		szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.		szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	
7.15		2.40	3.10	10.20	ind. BUDAPEST k. p. u.	7.05	9.50	1.05	6.55			7.05	9.50	1.05	6.55		
12.33		5.47	7.42	4.05	érk. SZABADKA	11.50	5.05	9.46	1.56			11.50	5.05	9.46	1.56		
1.22	4.10	5.56		5.30	ind. SZABADKA	10.53	7.34	9.34	1.21	7.15		10.53	7.34	9.34	1.21	7.15	
1.51	4.45			5.59	Csantavér	10.21	6.59		12.56	6.14		10.21	6.59		12.56	6.14	
2.18	5.18	6.27		6.28	Bács-Topolya	9.57	6.34	9.02	12.34	5.17		9.57	6.34	9.02	12.34	5.17	
2.44	5.46	6.42		6.54	Hegyes-Feketehegy	9.27	6.02	8.46	12.06			9.27	6.02	8.46	12.06		
3.05	6.10	6.56		7.16	Verbász	9.01	5.39	8.33	11.48			9.01	5.39	8.33	11.48		
3.26	6.44			7.38	O-Kér	8.36	5.11		11.29			8.36	5.11		11.29		
3.44	7.05			8.07	Kiszács	8.16	4.50		11.13			8.16	4.50		11.13		
4.06	7.30	7.41		8.29	érk. UJVIDÉK	7.51	4.24	7.50	10.52			7.51	4.24	7.50	10.52		

Oda			Szabadka—Ó-Becse			Vissza		
v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.	
4.40	1.30	ind. SZABADKA	érk.	8.34	5.25			
5.08	1.58	Békova		8.07	4.58			
6.19	3.21	érk. ZENTA	ind.	6.40	3.40			
7.47	5.27	Ada		5.26	2.19			
8.10	5.42	Mohol		5.05	2.02			
8.30	6.02	Bács-Petrovostelló		4.39	1.37			
8.56	6.28	érk. Ó-BECSE	ind.	4.10	1.10			

Oda			Szeged-Rókus—Zenta			Vissza		
v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.	
4.15	2.00	ind. SZEGED-ROKUS	érk.	8.51	5.41			
4.40	2.23	Röske	ind.	8.28	5.19			
4.58	2.42	érk. HORGOS (136)	ind.	8.07	5.01			
5.01	2.50	ind. HORGOS	érk.	7.57	4.49			
5.20	3.09	Bács-Martonos		7.39	4.31			
5.43	3.32	Ó-Kanizsa		7.25	4.17			
6.04	3.54	Adorján		6.56	3.53			
6.29	4.19	érk. ZENTA	ind.	6.30	3.28			

Oda			Szabadka—Baja			Vissza		
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.50	1.47	6.43	ind. SZABADKA	érk.	9.29	12.43	10.28	
5.29	2.22	7.18	Csikéria		8.56	12.10	9.52	
6.08	2.54	7.50	Bács-Almás		8.24	11.48	9.23	
6.09	3.00	7.56	Almás		8.19	11.33	9.02	
6.34	3.26	8.25	Bikity-Borsód		7.54	11.08	8.34	
7.08	4.00	8.59	érk. BAJA	ind.	7.17	10.32	7.43	

Oda			Baja—Ujvidék			Vissza		
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.
4.00		1.15	ind. BAJA	érk.	9.15			6.50
4.11		1.25	Baja-szállás		9.08			6.42
4.25		1.38	Vaskút		8.53			6.26
4.51		2.01	Gara		8.32			6.00
5.09		2.16	Pigycsa		8.17			5.35
5.37		2.39	Sztanisics		8.00			5.12
5.56		2.56	Gákova		7.36			4.40
6.15		3.14	Nenadies		7.15			4.16
6.25		3.23	érk. ZOMBOR (étk.)	ind.	7.05			4.05
2.25	6.51	3.51	ind. ZOMBOR (étk.)	érk.	6.20	11.20		7.00
2.31	6.57	3.57	Zombor-vásártér		6.13	11.13		6.52
2.41	7.07	4.07	Fernbach-szállás		6.04	11.04		6.41
2.50	7.16	4.16	Zsárkóvác		5.56	10.56		6.32
3.06	7.30	4.30	Ó-Sztapár		5.42	10.42		6.15
3.35	7.49	4.49	Bresztovác		5.27	10.28		5.51
4.05	8.10	5.12	Hódságh		5.02	10.02		5.21
4.46	8.35	5.37	Parabuty		4.43	9.45		4.43
5.00	8.49	5.51	Paraga		4.22	9.25		4.10
5.40	9.16	6.09	ind. GAJDOBRA	érk.	4.04	9.07		3.29
5.54	9.30	6.23	Bulkesz		3.50	8.55		3.14
6.16	9.45	6.38	Petrovác-Glozsán		3.39	8.44		3.00
6.50	10.10	7.03	Futtak		3.10	8.16		2.20
7.13	10.31	7.25	érk. UJVIDÉK	ind.	2.45	7.55		1.40

Oda						Szeged-Rókus—Szabadka						Vissza					
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegyes v.	vegyes v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.		
2.50	3.05	8.10	11.45	4.31	8.00	ind. SZEGED-ROKUS	érk.	7.01	10.46	3.24	7.07	12.12	10.36				
3.11	3.22	8.27	12.01	4.47	8.26	Röske		6.42	10.31	3.09	6.52	11.57	10.17				
3.26	3.35	8.42	12.15	5.02	8.48	HORGOS		6.25	10.18	2.55	6.39	11.44	10.01				
3.40	3.50	8.55	12.28	5.15	9.10	Királyhalom		5.58	10.05	2.36	6.26	11.31	9.45				
3.56	4.05	9.08	12.41	5.29	9.30	Pallás		5.42	9.53	2.24	6.14	11.18	9.29				
4.09	4.17	9.19	12.53	5.40	9.48	érk. SZABADKA	ind.	5.25	9.40	2.10	6.02	11.05	9.10				

J E G Y Z E T. Az esti 8 órától reggel 5 óra 59 percig tartó éjjeli idő órászámai kövér betűvel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Kiképzéstétést óhajt

a postakezelői szakmában egy özvegy urinő. A szükségesek elsajátítását lehetőleg valamely megyei községben óhajtaná és ezért kéri mindazon postamester urakat, akik hajlandók volnának őt kiképezni a postai kezelésben, sziveskedjenek a feltételeket e lap kiadóhivatalával tudatni.

3-3

Az újvidéki kir. törvényszék mint polgári bíróságtól.

5175/p. 1903. szám.

Hirdetmény.

Az újvidéki kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a m. kir. államvasutak igazgatóságának Buchmüller Gáspárné szül. Szimon Máriaanna gajdobrai lakosnő elleni kisajátítási ügyében a baja—zombor—újvidéki b. érdekű vasuti hatósági rendelkezés alapján előállítandó párhuzamos ut céljaira igényelt és a gajdobrai 435. sz. tjkben felvett 2438 hrsz. sz. ingatlanból kisajátítandó 228 □ ölnyi terület kártalanítása tárgyában az eljárás megkezdésére az 1881. évi 41. t. c. 46. §-a értelmében tárgyalási határnapul **1903. évi szeptember hó 5-ik napjának d. e. 10 órája** Gajdobra községhezához tüzetik ki.

A tárgyalásra az érdekeltek ezen hirdetmény által is megidézettek azzal, hogy a tárgyalásról való elmaradás az érdemleges határozathozatalát nem gátolja.

Újvidéken, 1903. évi május hó 25-én.

Saaghy,

kir. törvszéki bíró.

3-2

4682. sz.

tkvi 1903.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy-szebeni általános takarékpénztár végrehajtatónak Bosnyák Antalné szül. Lukits Johanna végrehajtást szenvedő elleni 1469 korona 16 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék. és Zombor sz. kir. város területén lévő, a zombori 1776. számú betétben A. † 1 sor, 25628. hrsz. alatt foglalt végrehajtást szenvedő tulajdonát képező 2 hold 962 □ öl területű ingatlanra 1792 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1903. évi szeptember hó 30-ik napján délután 4 órakor** a zombori kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zomborban, 1903. évi június hó 16-án.

A zombori kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,

kir. tszéki bíró.

A zombori kir. törvényszék elnökétől.

992/eln. 1903. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék elnöksége részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a zombori kir. törvényszék, a zombori, apatini, hódásági és bácskulai kir. járásbíróóságok, valamint a zombori kir. ügyészség részére 1904. évben szükséges és az árlejtés alkalmával felmutatandó mintáknak megfelelő irodai anyagszerek és pedig:

1. 2 rizsma finom miniszteri papir, nagyság 34/42, suly 14 kg.
2. 31 rizsma finom kis irodai bordás fehér papir fényezett, nagyság 34/42, suly 10 kg.
3. 40 rizsma vékony szatinált autografáló és írógép papir, nagyság 34/42, suly 7 kg.
4. 20 rizsma közönséges kis irodai bordás fehér papir, nagyság 34/42, suly 10 kg.
5. 5 rizsma kis irodai rózsaszínű papir, nagyság 34/42, suly 10 kg.
6. 20 rizsma kis irodai fogalmi kék papir, nagyság 34/42, suly 10 kg.
7. 10 rizsma kis irodai utánzott merített diósgyőri kék, nagyság 34/42, suly 12 kg.
8. 20 rizsma kis irodai fogalmi zöldes, nagyság 34/42, suly 11 kg.
9. 13 rizsma nagy fogalmi utánzott merített diósgyőri, nagyság 46/59, suly 32 kg.
10. 2 rizsma médian fogalmi zöldes sima papir, nagyság 46/59, suly 28 kg.
11. 165 rizsma kis fogalmi szürke, gépen gyártott, nagyság 34/42, suly 10 kg.
12. 22 rizsma nagy csomagoló papir barna, nagyság 63/90, suly 50 kg.
13. 3 rizsma nagy csomagoló papir, vastag merített fehér, nagyság 63/90, suly 60 kg.
14. 1 rizsma vörös itatóspapir, nagyság 46/59 suly 20 kg.
15. 20 kg. posta-pecsétviaszk.
16. 137 doboz acéltoll.
17. 25 tucat tollnyél.
18. 20 tucat fekete írón.
19. 34 tucat színes írón.
20. 60 tucat unióngyanta.
21. 50000 drb vörös ostya (1000 drb).
22. 5 kg. nyomdászivacs.
23. 10 kg. gummiarabikum.
24. 8 kg. könyomdai festék.
25. 70 üveg cinkpreparatum (fél literes üvegben).
26. 30 üveg finom táblaolaj (fél literes üvegben).
27. 30 üveg átbélyegző festék (fekete és viola).
28. 35 üveg vörös carmin tinta.

29. 740 üveg vegytinta.
30. 50 gombolyag varrocérna beszerzése végett az árlejtés és zárt ajánlatok tárgyalása **1903. évi augusztus hó 19-ik napjának délelőtt 9 órakor** a zombori kir. törvényszéki irodaigazgató hivatalos helyiségében (vármegyeház I. emelet 16. a. sz.) tartatik meg.

Árlejtezni szándékozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt a kikiáltási ár 5%-át vagyis jelen esetben 139 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirban a kir. törvényszéki elnök kezéhez letenni.

A szállításra netán beadandó zárt ajánlatok kellőképen kiállítva és bánatpénzzel ellátva az árlejtés megkezdésének órájáig a zombori kir. törvényszék elnökségénél nyújtandók be.

A benyújtandó ajánlatban nem csak az egyes cikkek egységes ára, hanem az elősorolt szükségletek együttes ára számmal és betűvel is kiirandó, valamint a beszerzési forrás minden egyes cikknél igazolandó, továbbá azon kijelentést kell tartalmaznia, hogy vállalkozó a feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

A zárt ajánlatok felbontását követőleg szóbeli ajánlat nem tehető és a szóbeli ajánlatok kihirdetése a zárt ajánlatok felbontását okvetlenül megelőzi.

Az árlejtési feltételek, valamint a minták a kir. törvényszék irodaigazgatójánál a délelőtti hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zomborban, 1903. július 1-én.

GOZSDU ELEK,
elnök.

949. sz.

1903.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Gajdobra község előljárósága a vármegyei 1191/1900. számú építési szabályrendelet értelmében az utcák és terek szabályozási vonalainak megállapítása iránti munkálatra pályázatot hirdet.

Felhivatnak mindazon okleveles mérnök urak, kik ezen munkálat elkészítésére vállalkozni óhajtanak, hogy ebbeli ajánlataikat Gajdobra község előljáróságához **1903. évi augusztus hó 31. napjáig** nyújtsák be.

Megjegyeztetik, hogy a községet semmiféle fuvar, napszám vagy anyag adása nem terhelheti.

Gajdobra, 1903. évi június hó 25-én.

Potzta György,

h. jegyző.

3-3

Bámulatos olcsó árak!

Budapesten egy nagy üzlet vétele folytán van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives figyelmét felhívni

bámulatos olcsó árúimra,

ugymint:

Szintartó Zephirek minden színben . . . . . 14 kr métere.

„ ered. ang. Zephirek minden színben . . . 30 „ „

„ „ franc. Bafisztok minden színben . . 35 „ „

Angol és honi gyártmányu 125 ctm. széles női kelmek 48 krajcártól kezdve.

Divat-napernyők legnagyobb választékban.

Selyem napernyők 1.20 krajcártól kezdve.

Tuna Gusztáv és Társa

„Párisi árúháza“ ZOMBORBAN, a Korzón.

*13